

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an	200 Lei
Pe jumătate	100 Lei
Pe un sfert	50 Lei
Pe străinătate	500 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Malor
Proprietar și director: IULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

De ziua Regelui Mihai

de Prof. Teodor Seiceanu

„Regele să ne trăiască,
Neamul fă-ni-l să sporească.
Și'n veci, Doamne, nu uita:
Mândra Țară Românească”...
(Rugăciune)

Anul 1940, anul tuturor amărăciunilor și
umilirilor românești, ne-a adus și o mare bu-
curie: sutrea pe tron a M. S. Regelui Mihai I.

Așa a fost soarta poporului românesc ca,
printre multele zile de suferință și greutate, să
aibe și puține zile de noroc, de sărbătoare, de
mândrie.

O vorbă din bătrâni ne spune, că Dum-
nezeu, în dragostea lui mare pentru neamul o-
menesc, îl încearcă pe acel pe care-l iubește.
Așa s'a întâmplat cu bogatul Iov. Omul cu-
minte suferă însă totul, fără mormur și fără
sovăire, căci Dumnezeu nu va uita niciodată
pe acela care cred și nădăjduse cu stator-
nicie în dreptatea dumnezeiască.

Neamul românesc a pățit mult în vișo-
roasa lui viață, dar niciodată nu și-a pierdut
credința în Dumnezeu și dreptatea Lui. Această
credință hotărâtă și statornică ne-a adus tot-
deauna mântuirea; căci dela Dumnezeu vin
toate, și cele rele și cele bune.

Astăzi, când țara noastră a trebuit să
ducă cel mai grozav războiu împotriva celui
mai puternic și mai periculos dușman, nu nu-
mat al nostru, ci al omenirii întregi, avem în
fruntea Statului pe cel mai curat și mai tânăr
rege din Europa: M. S. Mihai I.

Născut (25 Octombrie 1921) și crescut pe
platurile românești, Regele Mihai a împărțit,
 încă de mic copil, toate bucuriile, durerile și
nădejțile noastre, contopindu-se pe de-a-ntregul
cu destinul poporului român.

Din fragedă pruncie a primit o educație
din cele mai alese, avându-se în vedere că,
 într'un viitor nu prea îndepărtat, va ajunge
conducătorul unui neam, care-și va pune toate
speranțele în mâna Lui. Școala și-a făcut-o în
mijlocul unor camarazi (colegi) aleși din toate
colțurile și clasele sociale ale țării, așa cum
poate pălini prinși au mai avut. Astfel a putut,
Măria Sa, să cunoască fel de fel de oameni,
stecare cu calitățile și cusururile lor. Impreună
cu colegii și profesorii Săi, a cucerit toată
țara în lung și'n lat, dându-și seama de toate
bogațiile și frumusețile ei și îndrăgostindu-se
de ele, așa cum pălini dintre noi au putut-o face.
Pe lângă cunoștințele date cu multă râvnă
de dascăli aleși, Regele Mihai a primit și o

deosebită instrucție militară, pentru a deveni,
când va fi mare, un bun conducător de stat și
un mare comandant de oaste.

I-a fost dat Regelui nostru ca, odată cu
urcarea Lui pe tron, să se înceapă pentru
neamul românesc o epocă nouă, un veac de
mândrie și glorie. Împlinirea a douăzeci de
ani de viață și a unui an de domnie s'a în-
tâmpiat să coincidă cu cele mai îndălțătoare
clippe de bucurie și mândrie românească, în
care ostașii noștri — nepoșii biruitoarelor dela
Plevna, care ne-au dat independența, — prin
curajul și sacrificiile lor au doborât toate stă-
villare nedreptății, smulgând din hrăpărește și
pogâne ghiare pământul sfânt al Bucovinei,
Baserabel și Transilviei.

Sărbătorirea zilei de naștere și de botez
a Regelui Mihai, poartă pecetea dreptății isto-
rice a acestui neam, care, prin faptele de arme
dovedite în acest crâncen războiu, a dovedit
în fața lumii întregi, că merită să trăiască.
Dreptatea a venit, după dureroase ocoluri și neîn-
chipuite jertfe, dar a venit. Sărbătorim întâiul
an de domnie și cel douăzeci de ani de viață
al Regelui Desrobitor și Reîntregitor de Neam
și Țară, sub semnul unuia din cele mai mari
victorii românești.

Sub înțeleapta conducere a Măriei Sale
și a marelui și credinciosului Său sfințic, Ma-
reșelul Ion Antonescu, neamul românesc poate
privi cu cea mai mare încredere viitorul. Dum-
nezeu, în nemărginita Lui iubire de oameni, îl
va ocroti și-l va scăpa din toate primejdii,
spre binele și fericirea poporului român.

Numele M. S. Regelui Mihai ne amintește
de birătorul și neînfricatul voevod Mihai Vi-
teazul, căruia soarta l-a hărăzit ca să fie cel
dintâi domn, care, prin faptele sale războinice,
să reușească a strânge laolaltă pe toți Românii
dintre Nistru, Dunăre și Tisa. Fie ca, de nu-
mele Majestății Sale Regelui Mihai I, să fie
legată aceeași faptă mare românească, pentru
ca să putem spune, ca și odinioară voevodul
Moldovei Petru Rareș, fiul lui Ștefan cel Mare,
că: „vom fi ceea ce am fost, ba și mai mult
decât atât”.

Dorim din tot sufletul M. S. Regelui
Mihai viață lungă și fericită, domnie rodnică
în fapte mari, spre gloria și mândria acestui
neam.

Să ne trăiești, Măria Ta!

Ai căpătat talpă?

Răspunsul este — firește — că nu. De
altfel până ce drăgășul de soare a încălzit și
uscăt țina de pe podul pământului, oamenii nu
și-au prea bătut capul cu gândul încălțăminteii.

Toamna aceasta însă, după ploii de săptă-
măni, cu răcețile și brumele-i groase, s'a grăbit
să ne vestească, că se apropie celalalt dușman
mare al celor săraci și desculți: iarna. Și om-
menii au pornit o adevărată întrecere la căuta-
rea tălpilor și a încălțăminteii.

Au fost scotocite mai întâi toate unghie-
rele. Încălțăminteă roasă și veche aruncată prin
colțuri de camere și funduri de poduri a fost
scosă iarăși la purtat. Numai că aceasta nu
a ajuns, era și puțină și slabă.

Au căutat atunci oamenii să cumpere și
talpă, dar nimeni de aceasta n'au găsit. Talpa, așa
puțină câtă este — a fost totuși blocată și nu se
vinde decât ca bon, la cismar. Cismarii dela o-
rașe nu încrează însă decât pentru orășenii care
au bon și pentru care au primit talpă, iar la sete
talpa vine rar de tot și atunci când vine, la
câteva luni odată — primarul de abia are ză-
dea câteva perechi la un sat întreg.

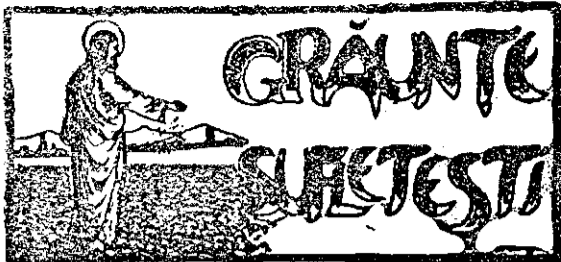
Bieții oameni — cu toată grija pe care a
avut-o Statul de a face aprovizionările și de
a maximaliza prețurile — s'au văzut fără în-
călțăminteă trebuincioasă, în pragul unei ierni
dentul de timpuriu. — Talpă nu se capătă, iar
încălțăminteă gata, care se mai vinde este cu
prețuri uriașe: 4—6000 perechea de bocanci.

Totuși, din om în om, s'a vestit că talpă
s'ar mai vinde. Nu cu bon dela primărie, ci așa
pe sub mână, și nu cu prețul oficial, ci de
8—10 ori prețul maximal. Lumea a fost bucu-
roasă și de aceasta și a plătit pentru o pereche
de „jumătăți” sau „pingele” dela 500—1000
Lei, după cum era omenia cismarului sau a
văzătorului dela care o cumpăra.

Ne întrebăm, când lucrurile au ajuns a-
colo, ca un kilogram de talpă să coste câteva
mii de Lei, că cine este de vină.

La primării talpă nu se aduce. Cu prețul
maximal, hotărât de stăpânire, nu se găsește.
Totuși, pe sub mână, se vinde destulă, cu pre-
țuri de necrezut. Cine face oare, ca un kilo-
gram de talpă să coste 5—6000 Lei, când se
știe că un kilogram de piele crudă care se ia
dela plugar cu 56—57 Lei, și când se știe că
dintr'un kilogram de piele crudă se face o ju-
mătate de kilogram de talpă. Sau poate și-a
vărit și nici ghiarele dihania vremurilor de azi,
specula. Dacă acesta este adevărul, atunci unde
ne sunt controlorii?

Trebuie să se înțeleagă odată, că toate
au o margine, chiar și răbdarea și sărăcia om-
menilor.

Pedepse

pentru călcarea poruncii a treia dumnezești

Dumnezeu nu lasă pe nimenea să-și bată joc de poruncile sale și, mai tate ori mai târziu, îl pedepsește groaznic, fie aici în lumea aceasta, fie în lumea cealaltă.

Bisericiile, de o vreme încoace au fost tot cam goale și pe la noi. Dumnezeu ne-a pedepsit cu *dol ani rai*, cu ape mari și revărsări, cu scumpete și cu foamete. Da, da, războiul acesta, cu toate mizeriile lui, Dumnezeu pentru mulțimea păcatelor noastre l-a adus peste noi toți.

O altă pedeapsă a lui Dumnezeu asupra celor ce necinstesc ziua Duminicii este că-l lasă să devină *slugile tuturor păcatelor*. Dacă nu vreau să slujesc unii stăpân, care este Dumnezeu și domnul nostru, las' să slujesc tuturor scăderilor și păcatelor, precum de fapt îl vedem slujind.

Mal pedepsește Dumnezeu pe necinstitorii și pângăritorii Duminicii cu *boale multe și grele*. Cel ce lucrează fără întrerupere, dela o vreme se obosesc atât de tare, încât le slăbește corpul cu desăvârșire, așa că și cea mai mică boală îl nenorocește. S'a constatat oficial că în țările, în cari se muncește în fabrici și Duminica, muncitorii au viața mai scurtă decât în țările în cari se respectă repausul duminical.

Necinstirea Duminicii mai aduce apoi și *sărăcie*. Dumnezeu nedând binecuvântare celor ce lucrează Duminica, tot ce lucrează li-se nimicește. Astfel ne povestește Francisc Spirago despre un zidar care și-a zidit casa

numai în zilele în cari nu le lucra altora, adică Duminica. Pe când și-a terminat casa, oamenii spuneau că nu va avea noroc de ea. Și așa s'a întâmplat, pentru că conducându-și pe lângă casă și un pârâu care curgea pe locul vecinului, acesta l-a pârît, a câștigat procesul, iar zidarului nu l-a ajuns prețul casei pentru speșele avute cu procesul.

Același scriitor ne mai povestește că doi morari înrudii împreună își aveau morile lâng'olaltă. Unuia îl mergea foarte bine, iar celuilalt cât se poate de rău. Într'o zi se întâlniră cei doi morari și rudeni la un pahar de vin. Cel mai sărac se plânse celuilalt că nu mai știe ce să facă, atât de rău îl merge cu moara. Celalalt răspuse: „Știu și eu, cauza este că moara ta lucrează și Duminica”.

Evreii dela o vreme încoace n'au mai sfințit ziua Sâmbetei, deaceia a îngăduit Dumnezeu ca Nabucodonozor să cuprindă și să nimicească Ierusalimul, iar pe Evrei să-l ducă în robie. Aceasta ne-o spune limpede prorocul Neemia zicând: „Ce faptă rea faceți că pângăriți ziua Sâmbetei! Așa au făcut părinții voștri și au prăvălit peste ei și peste noi și peste cetate toate nenorocirile acestea! Și voi sporiiți mâna Domnului împotriva lui Israel prin pângărirea Sâmbetei, (a doua carte a lui Esdra 13, 17-18).

Acuma, că marea putere care era Rusia a fost biruită, mă întreb, oare nu e și aceasta o pedeapsă groaznică a lui Dumnezeu pentru că conducătorii Rușilor și-au bătut joc de Dumnezeu, L-au dat afară din țara lor, bisericile l-le-au pângărit și dărâmat; pe preoții, călugării și călugărițele lui le-au necinstit, batjocorit și omorât; iar pe credincioșii cari țineau la Biserica l-au întemnițat. Istă că Dumnezeu a trimis un popor mare și puternic împotriva necinstitorilor Duminicii, care l-a cutropit, iar puterea lor le-a nimicit-o. Mai mare pedeapsă decât aceasta se poate pentru pângăritorii Duminicii?

Da, da, Dumnezeu nu-i lasă nerăzbunați pe cei ce necinstesc ziua Domnului.

Părintele Iuliu

Pilde pentru viață

Răzbunarea preotului catolic

După revoluția franceză din 1789-93, un moșneag care răspundea la numele de Jean Louis, mergea adeseori de se așeza la ușa catedralei *Sfântul Ion* din Lyon. Părintele *Sorel de Vabrant*, ducându-se în fiecare dimineață să slujească sfânta liturghie, îl strecura bătrânului cerșitor câte un bănuț în mână. Și acea lucră se repetă timp de 25 de ani. Într'o bună zi păr. *Sorel* nu mai întâlni pe cerșitor în fața bisericii, se neliniști și cât ce isprăvi sfânta liturghie se duse să-l vadă de urmă, temându-se să nu fie undeva greu bolnav. Il alță într'o căsuță sărăcăcioasă și murdară culcat pe pale. „Ce bun ești, părinte, zise cerșitorul. Nu ți-ai uitat de mine. Dar vai, eu mă aflu deja la sfârșitul vieții, și trebuie să-ți spun că pentru mine nu mai este iertare.” Preotul începu să-l încurajeze, vorbindu-i despre marea îndurare a lui Dumnezeu. „Ah, Părinte, reluă vorba cerșitorul, dacă mi-ai cunoaște viața mea înfloritoare, n'ai cugeta altcum decum cuget eu. Părinte dragă, fiind fiul unui sărman cultivator de vie, ajunsel servitor la o familie foarte nobilă, care nu mi-a făcut decât bine. În timpul revoluției familia se refugie la Lyon, unde trăi ascunsă pentru a scăpa de ghiarele revoluționarilor. Eu însă l-am tradat, l-am denunțat și l-am însoțit chiar la eșafod. Drept recompensă a faptei mele monstruoase, revoluționarul mi-a dat o parte din averea foștilor mei stăpâni. Averea am prădat-o în fărâdelegi și am ajuns un cerșitor mizerabil. Ah, ce bun!, ce drept și nevinovați au fost stăpânii mei.” Și plângea cerșitorul cu hohot. Ducându-se spre un părete, trase jos de pe un tablou năframa neagră ce-l acoperea. „Iată-l”, zise cerșitorul preotului. „Ah, exclamă cu o durere mare preotul, sunt părinții mei! E tatăl și malca mea!” — „Eu sunt asasinul lor, reluă din nou vorba cerșitorul. Răzbună-l, Părinte! Și mai vrei acuma, Părinte, ca Dumnezeu să mă ierte?” Părintele *Sorel*, încercându-și durerea în piept, îmbrățișă muribundul, îl scaldă în lacrimile sale, îi spuse

Foia „Unirii Poporului”

Bătălia cea mare

Doă zile ne'nterupt
Bătălia a ținut
Luptă grea, luptă cumplită,
Luptă ne mai pomenită.
Cu ochii cât cuprindeai
Numai foc și scrum vedeai,
Foc de arme și grenade
Și de bombe blestemate.
Trag Rușii sperați,
Trag Românii ne'nfricați
Și ai noștri aliați,
Din văzduh cu avionul,
Dintr'o pădure cu tunul,
Cu mitraliere grele
Și cu puști mitraliere,
Cu arme bune românești,
Tragi cu ele, nu greșești.
Îți venea așa în gând
Că e iadul pe pământ.
Când totul s'a isprăvit,
Am rămas increment
De câte am întâlnit:
Morți ca snopii 'mprăștiati,
Printre ei eai mulți umflați,
Sute și mii de răniți
De dureri mari chinuți,

Tancuri mii și camioane,
Tot branduri și avioane.
In lung și lat pe câmpie
Vagoane de muniție
Proaspete și lucitoare,
Părăsite'n fugă mare,
Prisonieri nenumărați
Spre lagăre escortați,
Tot așa înaintăm
Pe urm' Odesa luăm.

Sergent *Frățilă Nicolae*
din comuna Grădiște-Bacău,
spitalul militar Nr. 500-Blaj.

Adresă greșită

Da cum intră pe poartă își începe povestea vieții ei tradnică de muncitoare cu ziua, când la unul, când la altul. În glasul ei plângăreț, ca al unei bocitoare, care trebuie să facă pe supărata, ca să i-se creadă vorbilor, nu e răsvrătire, nici memulțumire, ci mai mult o rugăciune. Tânguirea ei e mereu aceeași de vre-o patru săptămâni încoace, de când li vin scrisorile trimise soțului, îndărăt „ca și cum l-ar fi înghițit pământul”, cum spunea ea.

— „I am scris în patru rânduri și toate patru scrisorile mi-au venit înapoi. Iar el nu dă nici un semn de viață. Parcă le-aș fi trimis pe vânt și nu prin poștă ca lumea. Și dacă mi-ar scris el, cel puțin mă'aj mai liniști... Că

adresele să nu fie bune, nu se poate, că mi le-o scris domnișorul dascălului, cea mai mare, care o'nvâțat atâtea școli, că spunea mamă-să, că nu mai sunt altele mai mari în lume. Și că și-o dat toată silința — cum m'am silit și eu să le scot hainele din boală, când m'au luat la spălat, — am văzut-o cu ochii mei. Odată a scris-o cu penă nouă nouă, că nime n'a pus mâna pe ea până atunci. Părea că numai atunci o scos o din mașină. Și tot atâtea a fost.

După opt zile, iată poștărița că strigă la fereastră: „ai o scrisoare, lișo Marie”. Nici să fi auzit că cineva mi-a adus un sac de făină, au m'aj fi bucurat mai mult. Sar iute, să-mi rup picioarele nu altceva. O iau în mână, mă uit la ea. Era scrisoarea cu adresa scrisă de domnișorul dascălului. Să mor nu altceva. Am crezut că mă lovește guta. Eu tremuram după vre-o veste dela el, când colo, aveam în mână veștile trimise de mine lui. Nu știu ce să mă mai fac? Cui să mă plâng? Asta i plângerea Mariei lui Răsunoi, de câteva săptămâni încoace, de când li vin scrisorile înapoi, ca și când le-ar trimite pe vântul, ce-și întoarce ar-pile, cum li taie capul. Dealtfel nu se plânge acum, deși ar avea de ce. Numai luând-o cu binșerul și pe departe, poți afla, ce viață grea duce și cât de creștinește își duce crucea suferinței, femeia aceasta mărungiță, dar îndesată ca o buturugă de stejar vârtos. Și cum nu e prea bucuroasă de altă vorbă, decât de scrisoarea pe care o așteaptă dela Ion, din care

că-l iartă din tot sufletul său, și-l îndemnă fierbinte, să se împacă și cu Dumnezeu printr-o spovedanie bună. Împăcat cu Dumnezeu, cerșitorul muri într-o altă zi între brațele preotului care-l îngrijă atât trupește cât și sufletește până în ultima clipă. *Iată cum știe să se răzbane preotul catolic.*

Sunt în lume unii oameni care nu știu decât să calomnieze în fel și formă preotul, și asta pentru că și numai vederea preotului este pentru ei o mustrare a faptelor lor. Voi, iubii cetători, să nu intrați în ceata acestora, ci, căutând să înțelegeți jertfa preotului față de oameni, să vă rugați pentru el. Și preotul este om, și el poate avea slăbiciuni și defecte, de aceea și el are lipsă de rugăciunile voastre. Rugați neîncetat pe Dumnezeu să ne dea preoți mulți și buni după inima preasfântă a lui Iisus, preoți gata de jertfă ca și părintele Sorel de Vabrlant.

(lv.)

Din Vaidacuta

Credinciosul Vasile Hans nu de mult a dăruit sfintei Biserici o sf. Evanghelie, cecece s'a și publicat la timp, în „Unirea Poporului”, iar acum mai nou a dăruit un chivot de stejar, lucrat de Gimnaziul Industrial din Blaj, într'un mod artistic, care l-a costat peste 6000 Lei. La fel credincioasa Săta Saveta a dăruit o frumoasă cruce, pe masa sf. altar, care la fel a costat o aproape 1700 Lei, iar credincioșii ceilalți dăruiesc cu foarte multă dragoste bani, pentru trebuințele bisericii.

Dragostea lor nu e numai față de biserică, ci și față de neam și țară. Când Preavenieratul Consistor a dat ordin de a se forma

comitet din femei, care să strângă lână, pentru bieții soldați de pe front, femeile noastre cu multă dragoste au primit această însărcinare și au alergat din casă în casă prin sat. Femeile au luat din caierile lor de lână și le-au dat soldaților, așa încât au făcut o frumoasă colecție de 2½ kg. lână și 1000 Lei în bani. Lâna au tors o, iar de bani s'a mai cumpărat lână. Femeile o torc cu mare zor, pentru ca să le vină în ajutor celor lipsiți și duși de acasă. Aceasta este dragostea bunilor credincioși.

Flaviu Călugăru
paroh.

Din Bobohalma

În ziua de 26 Oct. sărbătoarea „sf. Dumitru” am botezat al 10-lea copil și al 7-lea în viață, dintre cari 6 fideiori și o fetiță, a credinciosului nostru Emilian Moga din Bobohalma jud. Târnava Mică, al cărui tată a murit pe urma unei boale contrase în războiul mondial.

Acest tată a celor 7 copii se luptă în viață și își crește copiii cât se poate de bine. Unul e la școlile din Blaj, cel mai mare, iar ceilalți îl ajută după putință la economie și la conducerea unei mori și a unei mașini de treierat, pe cari el le-a cumpărat din sărăcia lui, cu cruțări și mari economii.

Cade-se ca botezul celui al 6-lea fecior să fie premiat, mai ales azi, când vedem și cu durere constatăm că cele mai multe familii sunt cu câte 1 sau 2 copii. Și acestui credincios îi mai rămân bani și pentru o foarte săp-tămănală, fiind abonat la „Unirea Poporului”.

Correspondent

Pomenirea unui erou la Galați-Hunedoara

Duminică, 26 August a. c. s'a oficiat în jud. Galați Hunedoara, pomenirea eroului Gherman D. Gherman și s'a sfințit „crucea-monument” ce s'a ridicat de către nemângăiașii săi părinți și soție, aceluia ce la vârsta de 33 ani, însuflețit de dragostea față de neam și

țară, și-a dat viața pe frontul Ucrainei, în războiul cel sfânt împotriva celor fără Dumnezeu.

Crucea a fost ridicată în mijlocul comunei la răspântia de drum ce duce către casa lui, sub umbra unui pom sădit de însăși mâna lui.

A fost sfințită în cadru foarte sărbătoreasc de păr. Ioan Mihu, parohul locului, care a tălmăcit prin cuvinte înduioșătoare calitățile eroului căzut la datorie, fiind o pildă vrednică de urmat de creștin bun, gospodar model și un înflăcărat român, ce a făcut totdeauna cinste comunei.

La sfârșit șeful postului de jandarmi din Pui i-a cântat un frumos vers, făcut anume pentru erou.

La această solemnitate, pe lângă întreaga comuna Galați, au mai luat parte: d-l judecător Ioan Pop dela Tribunalul Deva, aflat ocazional în comună, Păr. Nic. Stoica din Pui, d-l T. Ersek farmacist în com. Pui, d-l C. Tecău secretar de plasă Pui, d-l Filip Răduj controlor Pui, d-l Ioan Rădulescu Pui, d-l Mitică Rădulescu notar, d-l Emil Todoran perceptor șef Pui etc., precum și mult tineret intelectual din comuna Pui.

Comuna Galați deplânge pe cel mai vrednic fiu al său, mândria comunei lor.

Cel mai nou preot refugiat din

Ungaria este Păr. Ioan Moldovan din Blcaz parohia Telec, care a fugit, de groza jandarmilor ungarci, în noaptea de 22 spre 23 Octombrie, sosind în com. Tășca din jud. Neamț în dimineața zilei de 23. A fugit îmbrăcat într'un pardesiu rău, fără un ban la sine și apoi s'a prezentat comisiei germano-italiene și și-a depus plângerea. Înaintea Sf. Sale au fugit 32 țărani, care cum a putut, noli chiar dezbrăcați, cum i-au găsit jandarmii, iar după Sf. Sa 8 țărani. Toți fug de groza bătărilor ce le primesc dela jandarmi și de a internării în temnițele dela Budapesta. Păr. Ioan Moldovan a venit la Blaj la Mitropolie, ca să-și arate necazul și să primească un ajutor.

să-i afle adresa adevărată, își trebuie răgaz să-i poji afla cecece vrei. Încetul cu încetul însă, câte puțin, se destăinuște, abătând meru vorba în altă parte, ca omul, care se știe împovărat cu păcat greu.

Așa cu răbdare și stăruință multă, s'a putut afla, că atât Mărie cât și Ion sunt „coldani”, adică streini veniți din alte părți aici. Nici nu sunt dintr'un sat, ci unul dintr'o parte, altul din alta, s'au întâlnit în căutare de lucru cu zina. Săracă ea, sărac el, cu tragere de inimă la orice muncă amândoi, s'au înțeles să ducă traiul împreună. Fără prea multă tocmeală, — nici n'ar fi avut asupra ce să tocni, — s'au trezit soț și soție, cari de dimineața până seară, într'o zi ca'n alta, vara și iarna, au fost în căutare de câștig, lucrând cu zina, uneori împreună, alteori despărțiți, neștiind ce e fereala de lucru greu, nici căutarea muncii ușoare, ori tocmeală de câștig mare.

— „S'avem de lucru și sănătate, să putem lucra”, asta le era dorința cea fierbinte. Au fost zile, când erau căutați la lucru, ca s'arec ce se pune la bucate. Dar s'au întâmplat și cazuri, când n'aveau pe ce pune mâna, dar nici ce să pună în gură. Atunci sfămânzeau sau se împromutau, dacă găseau pe cine să-i împromute.

Anii le-au adus și copii: patru la număr. Două fete și doi feciorași. Cum au trăit așteptia, e'o minune, c'au ajuns să umble pe piciorușele lor și să se poată căjăra prin pomii

cu floarea abia scuturată, ca acum. Și încă ce doioșani și plini de sănătate sunt! Crezi că le creșcă obrazii de sângele ce le avâcnește în ei.

Pe cel dintâiu, — acum binișor răzărît — l-au crescut putat în brațe la toate muncile, la care au ostenit. Pe al doilea tot cam în felul celui dintâiu: „unu'n brațe, altul de poșle se acață. Când a'ncercat și cu al treilea, n'a mai mers. Stăpânii băgau vină că cu doi la muneă și cinci la blid, nu se pot împăca. Așa au ajuns să-și lase prășilele încuiați iarna în căscioara închiriată, iar vara în ulița umbrită de pomii vecinilor, ca pe niște pui părăsiți, pe cari nu-i mai încălzește aripile mamei lor. Spun vecinii, că pe hornul căscioarei lor nu se ivea fum decât seara și dimineața, când părinții erau acasă. În restul zilei nu se vedea nici o dără de semn de fum, nici cât se prelinge dintr'o pipă săracă. În schimb se vedea că frigul își țesea pânea de ghiță pe ferestruicile cât palma, prin cari abia se mai auzea afară chemările jalnice ale copilașilor: mamă, tată, mamă, tată, mamă, tată, chemări cari nu conteneau de când plecau părinții și până se'ntorceau și cu cari s'a obicinuit ulița ca și cu lătratul câinilor la lună și cărâitul găinilor în nisip. Dar se spune, că nici bucurie mai mare nu putea fi în altă casă ca 'ntr'a osmenilor ăștie, când se'ntorceau seara mama aducând poala plină cu rămășițe de mâncări strănse cum putea, iar tata încărcat cu achii, crenguțe și bucăți de lemn adunate de pe maluri de râuri și pâraie, ori poduri. Ci

că era un chiot și-un schelălăit vesel, care se sfârșia odată cu stângerea luminei, când somnul le închidea ochii și gurile, pentru ca dimineața s'o'nceapă din nou cu: mamă, tată, mamă, tată...

Vara era mai ușor de copiii Rusnoiiului. Se jucau în țărăni, se bălăbăceau în noroiul gărlei, sburătoreau grădinile satului, rămase pe seama lor, oamenii fiind duși la munca câmpului.

N'a întârziat mult și a venit și al patrulea copil. Ionul Rusnoiiului a primit pe noul venit în lume, ca și pe ceilalți, fără prea multă bucurie, dar nici cu griji care să-l scoată din sărite. Trei ori patru, nu-i mare deosebire. Dar vor fi toți mari, se cunoaște ceva. Cam așa gândeau acești părinți, cari scoteau copiii ca aievea lucru și dar dela Dumnezeu și nu ca o pedepsă, cum judecă alții, cei bogăți de pildă.

Dar de când cu mișcările și sfământările din lume, Ion e mai mult dus, decât să rămână acasă. Nu prinde bine chiaz acasă și hop, Ion iar e chemat din nou la oaste. Zice c'a și spus-o în glumă camarazilor săi când l-a eliberat pe urmă: „măi fraților, lăsați-mi arma aici la cui, până mă'ntorc”.

Și s'a întors mai curând de cum a crezut. De astă dată nu numai ca să fie de pază la hotar, ci să se și lupte cu dușmanul.

Necazul cel mare al Măriei nu e că l-a dus pe Ion la războiu, nici că trăiește cu frică în sân, să nu i-se întâmple ceva rău, nici că are să împăce cinci guri, cu munca celor două

Badea Nicolae Înțeleptul, advocatul satului Despre păzirea legilor

Legea e aceea care — și mie, și ție — îți pune gard, ca să nu superi pe altul în afacerile lui, și să nu fii supărat nici tu într-ale tale. Mi-e ciudă deci — scria badea Nicolae —, când aud pe cineva că murmură împotriva aceluia care păzește legea, ca polițai, jandarmi, agenți, uşieri, gardieni și alții. Acela sunt păzitorii legii, și cine îl urește pe el, urește legea, iar cine iubește legea, îl iubește și pe el, precum e vorba: — Cine mă iubește pe mine, iubește și cănele meu.

Acești oameni sunt servitorii ai legii, precum suntem și trebuie să fim unal fiecare, căci legea e a noastră a tuturor.

Dacă ai vedea pe cineva că strică biserica sau școala, sau primăria, sau un monument al eroilor, nu ți-ar veni să-i zici: — Pentru ce strici asta? Iar dacă acela ți-ar răspunde cu obraznicie: — Dar ce-ți pasă, că biserica asta sau monumentul acesta nu e al tău? nu ți-ar veni să-i zici: — Nu e al meu singur, dar e al nostru al tuturor...?

Tot așa e și legea. Ea e monumentul nostru al tuturor, și suntem datori unal fiecare a o păzi și a o apăra ca și cum am fi făcut-o noi, sau ca și cum ar fi fost dată în grija noastră.

Uneori ești chemat apoi mai apriat ca să aperi legea. Când ești citat ca martor înaintea judecării. Atunci tu ești dator să aperi legea ca și avocatul și ca și judecătorul sau procurorul. Dacă tu omule, cu mărturia ta falsă și mincinoasă vei face se scape de pedeapsă un vinovat, vei fi vinovat față de societatea omenască, pe care acei om de nimica o primejdăște. Dacă însă vei face să se pedepsească un nevinovat, vei fi tu vinovat înaintea lui Dumnezeu, precum și înaintea legii, care dacă te va prinde și te va descoperi, îți va aplica și ție pedeapsa care se cuvine vinovatului.

Pentru aceasta e bine ca omul, când merge înaintea legii, să aibă gândurile curate

și să nu vrea să pătimească decât adevărul și dreptatea. Jurămintele false înaintea legii vor fi pedepsite de însași legea, și mai vătos de Dumnezeu, care nu lasă nici o faptă fără răsplată.

*

Până aici era „cartea de legi“ a badii Nicolae Înțeleptul, iar de aci începe altă carte, intitulată: „Doctorul fără învățătură“. Când voiu avea timp și voiu mai avea și loc în „Unirea Poporului“, voiu mai publica și din „cartea cea de doctorie fără învățătură“, ca să vadă cititorii acestei gazete că badii Nicolae nu pe nedreptul i s'a dat porecla de „Înțelept“, și că dacă și alți oameni ar face ca el, adică să-și facă însemnări din întâmplările cele mai însemnate din toate zilele, prin satele noastre am avea și azi o mulțime de înțelepți, cari ar putea fi cu adevărat „advocații“ și „doctorii“ satelor.

N. Lupu

Să luăm exemplul dela poporul german

Multă lume se miră cum de poporul german dăce războiul de trei ani și totuși nu simte lipsă de materiale. În război se folosesc se pierd și se strică multe, și totuși găsește altele în loc. De unde le scoate oare?

Întă numai, cum știe valorifica acest popor gunoii pe cari îl adună de prin curțile oamenilor și cruia la noi nu i-se dă nici o atenție. Tineretul de școală adună din aceste gunoale: hârtie veche, zdrențe, piele veche, oase, fier și alte metale vechi, cauciuc și alte și alte lucruri ce se găsesc în gunoale.

Numai în anul 1938 s'a strâns aproape 1 milion tone hârtie veche. Ca să ne dăm seama de valoarea ce reprezintă această hârtie, trebuie să ne gândim că pentruca să se fabrică hârtia aceasta, e de lipsă o pădure mare cam cât țara noastră, că hârtia știm că se fabrică din lemn.

Apoi tot în anul 1938 au fost strânse 125 mil de tone de oase, din cari s'au scos 15 mil tone celi și făină de oase și 45 mil de tone gunoi artificial pentru îngrășat pământul.

Intr'un singur an s'au adunat din gunosiile

orașelor germane 55 mil de tone metale vechi, cari altfel ar fi fost pierdute.

Gavrnul german a dat ordin ca toate orașele cari au peste 35 mil de locuitori să adune din gunoalele ce le aruncă materialele vechi de cari am amintit mai sus.

În anul 1937 au fost strânse în întregul țara 170 mil de tone zărențe cari valorează cam 130 milioane mărci germane.

Apoi resturile ce rămân dela mâncări îngrășă 1 milion de porci anual. Acestea altădată se aruncau în gunoi unde se pierdeau.

În felul acesta poporul german a reușit să scoată o mare parte din mijloacele de trai din gunoalele pe cari noi le aruncăm. Nu ne dăm seama de bogăția mare ce ascund gunoalele, că dacă ne-am da, multe mărfuri s'ar lăftina.

Roșcovei I., Obreja

Serbarea religioasă a elevelor dela Școala de Gospodărie din Blaj

Reuniunea Mariană e a elevelor dela Școala de Gospodărie a aranjat Sâmbătă, 25 Octomvrie o frumoasă serbare religioasă. Serbarea s'a desfășurat în sala Paștelui Cultural, în fața unui public numeros. Programul frumos și bine ales a plăcut mult publicului. După cântarea „Cerurile spun“, cor, a urmat declamarea poeziei „Eroii“ de către eleva Victoria Urdă, „Imn religios“, cor; conferință, păr. Dr. Alexandru Todea despre „Vitalitatea creștinismului“, iar la urmă piesa de teatru „Martirii Credinței“, jucată de elevele Livia Dascăl, Maria Butul, Viorica Trușia, Irina Ciurtin, Victoria Urdă, Maria Butarin, Ana Faur, Elena Bocoll, F. Malatescu, Reghina Rașta și Maria Faur. Toate elevele s'au prezentat cât se poate de bine. În deosebi a plăcut mult jocul frumos și natural al elevelor Livia Dascăl, Viorica Trușia, Irina Ciurtin și Victoria Urdă. Serbarea a fost pregătită sub conducerea păr. profesor Al. Plăian.

Acei cetitori, cari nu primesc vreun număr din „Unirea Poporului“ ori îl primesc cu mare întârziere, să binevoiască a ne scrie pe o carte postală, care număr nu l-au primit, ca să putem reclama la poștă.

mâini de femeie, ci cauza, ce o roade la inimă e, că Ion nu-i primește scrisorile. De asta nu mai poate. Asta îi fură somnul, îi împletește picioarele, o sapă ca o apă malarile nisipase, o opăcește la lucru, îi ia sporul, ca un bețug rău.

Ar vrea să știe și Ion cât de cuminte e ea, cât muncește, cum se trudește să le îndeplinească toate, cum se jertfește pentru copiii lor și cât gând îi poartă lui.

— „Cum să lupte, când gândul îi va fi tot acasă, la copii și la mine!“ Și-i vine să sbiere de necaz. Patru scrisori și toate patru au luat calea întoarsă. Și dela ei nici un rând, nici cel mai mic semn de viață.

De-aseară însă nădejdea Măriei a prins aripi noi, a încolțit și a crescut mare dintr'odată.

Cum venea spre casă cu noaptea'n cap, c'o ulcică de lapte pentru copii într'o mână, iar în alta c'o ciutură de saicie uscată, s'a plâns unui domn, care a poposit în sat câteva zile să-și odihnească ostenele, cum i-se întorc scrisorile din drum și cum m'are stare până nu-i scrie Ion.

Streinul, care se întâmplase să fie om umblat în lume și care știa ce e războiul, nu din auzite, ci chiar din pățite, căci făcuse pe cel trecut, îi ceru scrisoarea din urmă, ce se întoarse din drum și pe care Mărie o purta de trei zile în sân, alături de Visul Maicii Precistei de care nu s'a despărțit din pruncia ei.

Scrisoarea fu cercetată cu deamănuntul de streinul, care găsi pricina în adresele greșit scrise, cari sunau ca unui civil cu casă și masă înțepenite într'un loc, și nu ca unui oștean, care-și poartă casa și adresa peste mări țări, peste râuri și ape, șesuri și văi, dealuri și munți, azi aici, mâine la zeci de kilometri depărtări și care își schimbă locul de pe un minut pe altul, ne mai întâlnindu-se cu locurile umblate într'o zi sau alta.

I-a fost de-ajuns străinului să vadă, că din adresele lui Ion lipsește acel număr scris de o mână oarecare într'un colț și căruia nu i-s'a dat nici o atenție. De unde să fi știut domnișorul dascălului, că acel număr strănotat într'un colț, are tot atâta preț în adresă, cât și numele soldatului? De unde să fi cunoscut secretul numărului, ce înlocuia numele orașului și după care se găsește petecul de pământ, pe care Ion luptă pentru țară?

Când s'a dumerit lița Mărie, că dia ce pricină i-se'ntorc scrisorile din drum, a prins curaj nou pentru truda zilelor de mâine și, sburând până acasă, odată cu laptele din oală, a dus copiii și vestea cea bună:

— „Dragii mamei!... V'o adus mama lapte... Vă face mama mămăligă... Să nu adormiți, dragii mamei, că o aflat mama adresa cea bună a tatii“.

Și'n noaptea aceea în căsuța Rasunoiului, ciaci suflete împăcate au adormit cu gându-

rile duse la cel ce a plecat să se bătă cu dușmanul.

Oare Ion, care n'are nici o veste de ce va gândi?

Petrea Dascălul

Dela spital

Frunzuță verde de fragă
Spune-ți-oi, măicuță dragă,
Că s de treizeci și cinci ani
Și n'am mai fost la spital
Dar în patruzeci și unu
Mi-o venit și mie rândul.
Dintr'o nădușală mare
Am căzut de pe picioare
Și la August în douăzeci
M'am dus la spital în Moci
Și acolo câte-am aflat
Mintea mi s'a tulburat
Și gândeam în gândul meu:
Cum ne lasă Dumnezeu,
De până ne este bine
Nu știm că dânsul ne ține
Și eu aici am aflat
Din Zau un tânăr băiat
Și eu de el m'am mirat
Că nici un picior n'avea.

CUM STA LUMEA SI TARA

România și Bulgaria se reîntorc la vechea lor prietenie

În cuvântarea rostită la deschiderea Parlamentului bulgar, Regele Boris al Bulgariei a spus că legăturile politice dintre România și Bulgaria se reîntorc la pretenia de demult.

Amândouă aceste țări s'au alăturat pactului tripartit. Aceleași legături de prietenie le are Bulgaria și cu Turcia, Albania, Croația, Ungaria și Slovacia.

Străluclita biruință a armatei române la Marea de Azov

În ultimele zile trupele germane și române au dat lupte grele cu bolșevicii la Marea de Azov. Au fost luați mulți prizonieri bolșevici și o bogată pradă de război. Lăzările bolșevice au fost străpunse de trupele germane, cari au început pretutindenea urmărirea dușmanului.

În aceste lupte trupele românești și-au avut și ele partea lor de biruință.

În ținutul Donețului, cel mai bogat ținut rusesc în cărbuni și fabrici, Germanii sunt stăpâni și urmăresc pretutindenea pe bolșevici

Biruințe mari pe toate fronturile

De la miez-noapte și până jos la Marea Azovului se vestesc biruințe mari pe întreg frontul. Bolșevicii sunt pretutindenea înfrânți.

La miez-noapte au fost ocupate, în lupte corp, la corp 533 de cazemate rusești. Pe frontul din fața Leningradului au

fost respinse toate încercările bolșevicilor de a sparge încercuirea germană.

Capitala Bolșeviciei, Moscova, a fost din nou atacată de aviația germană.

Trupele germane au trecut apele Donețului și urmăresc pe bolșevici, cari se retrag în grabă spre răsărit.

În luptele din Marea Neagră bolșevicii au suferit pierderi grele. Mai multe vapoare mari de război le-au fost scufundate de Germani.

Au fost nimicite până acum 260 de divizii rusești

Pe frontul din Răsărit, armatele germane au nimicit aproape în întregime armatele rusești. Din 300 de divizii, cât erau armatele rusești, au fost nimicite până acum 260 de divizii.

Cele mai bune divizii rusești au fost scoase din luptă și din felul cum se desfășoară războiul este sigur că în curând vor fi nimicite și ultimele divizii rusești.

Se spune că guvernul bolșevic a înrolat numeroși bătrâni, femei și copii, pentru a lupta mai departe împotriva Germanilor.

Dreptate pentru țărani din Rusia

Deși războiul nu s'a terminat încă, stăpânirea germană a luat măsuri ca să se facă dreptate țăranilor din Rusia bolșevică.

Pământul fermelor statului, adică al

Și dacă l-am întrebat,
El mi-a spus drept ce-a lucrat
C'au băut și s'a mbătat
Și 'ntr'un șanț cu ap'a dat
Și de acolo s'a sculat
Pe Dumnezeu la 'njurat
Și într'un grajd rău s'a culcat
Picioărele i-a înghețat
Din fluer i le-au tăiat,
Dar el nu se liniștea
Fără tot prostii vorbea,
Nu ruga pe Dumnezeu
Ca să-l ferească de rău.

Și alte boli am aflat
Boli făcute prin păcat.
Oameni cu boli lumești
De Dumnezeu nu vorbesc
Numai de prostia lor,
Prin care-au intrat în boli
Și cari sunt bolnavi mai rău
Suduie pe Dumnezeu.
Eu când sănătos eram
Multe lucruri începeam
Și o vorbă nu ziceam
Ca Dumnezeu să-mi ajute
Să pot face lucru iute
Și nici dacă terminam
Domnului nu-i mulțămiam

Că gândeam că lucru-i bine
Și-i făcut numai de mine
Și-acum fă-mă, Doamne bine,
Căci m'oi ști ruga de tine.
Când mă scol și când mă culc
Și la lucru când mă duc
Când un lucru încep întâie
Mă voi ruga, Doamne, ție
Și dacă l-oi termina
Iară te voi lăuda

Și acum, creștini iubiți,
Pe Dumnezeu să-l cinstiți,
Că e Domnul bun și mare,
Plătește la fiecare,
La cei care facem bine
Dumnezeu toate le scrie
Și la cei cari facem rău
Ni-le scrie Dumnezeu
Și cari bine fac vreodată
Dumnezeu cu rele-i ceartă
Ca credința să-i cunoască
Cât e'n stare să-l iubească,
Dumnezeu toate le știe
Că e Domn mare'n vecie.

Haclou Iosif
comuna Frata, jud. Cluj-Turda.

colhozurilor, se va împărți țăranilor ruși și va fi scutit de dări.

Tot stăpânirea germană se va îngriji, ca să se dea țăranilor și vitele de lipsă ca să poată lucra cum trebuie acest pământ.

Libertatea religioasă a fost stabilită în întreaga țară cucerită de Germani.

Înainte sau înapoi la Urali?

Germanii înaintează pe întreg frontul rusesc și comandanții bolșevici fug din calea trupelor germane.

Se spune că guvernul bolșevic ar fi luat hotărârea de a organiza un nou front de apărare, dealungul munților Urali.

O delegație militară americană a și plecat să studieze la fața locului, cum s'ar putea face această linie de rezistență și mai ales cum ar putea fi prelungită pentru a apăra drumul spre India.

Cum va fi împărțită Rusia

Acum când războiul rusesc pare că se apropie de partea ultimă și când soarta armatelor bolșevice este pecetluită, se vorbește tot mai mult despre noua împărțire a Rusiei.

După război, această țară va fi desfăcută în cinci părți: Rutenia Albă, Ucraina, Moscova, Caucazul și Tarchestanul.

Un râu de sânge

În săptămâna trecută la Nantes, în Franța ocupată, au fost trase mai multe focuri de revolver asupra unor ofițeri germani. Unul din acești ofițeri a și murit. Ucigașul n'a fost prins.

În locul ucigașului din ordiul stăpânirii militare germane au fost arestați și împușcați 100 de ostatici francezi.

Au fost arestați apoi încă 100 de francezi, cari să fie împușcați, în caz că ucigașul nu va fi prins.

Din acest prilej, mareșalul Pétain a adresat un sfâșietor apel, către poporul francez ca să ajute la prinderea ucigașului.

„Un râu de sânge scaldă din nou

Infanteriștii germani atacă trei trenuri într-una din stațiile de pe linia Smolensk-Moscova. Mai întâi le-a descoperit bineînțeleș artileria, le-a pușcat și le-a aprins. Acuma infanteriștii germani îl curăță de însoțitori, atacându-i pe rând cu armele.

Franța," a spus mareșalul Pétain în cuvântarea sa. Pentru un singur vinovat trebuie să piară 100 de Francezi nevinovați."

În urma intervențiilor făcute și pentru ca să nu piară atâția nevinovați, dl Hitler a amânat executarea (omorirea) acestor noi ostatici

Discursul președintelui Turciei

Cuvântarea rostită de președintele Turciei, în zilele aceste, arată și mai mult prietenia dintre Turcia și Germania și politica de pace pe care o duce Turcia.

În Răsăritul îndepărtat

Focul nu s'a potolit și poate în curând va izbucni în vălvătăi largi. Între Japonia și America lucrurile se înrăutățesc din zi în zi.

Se spune deasemenia că este cu putință ca să înceapă un război și între Japonia și Thailand, război pus la cale de Anglia și America.

Cuvântarea dlui Roosevelt

Președintele Roosevelt a ținut la 28 Octombrie o cuvântare, în care a adus mari învinuiri guvernului german.

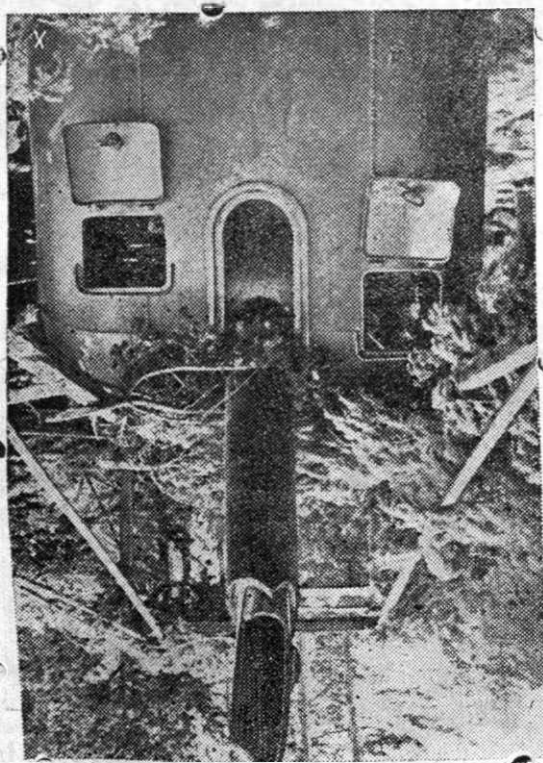
Așa președintele Roosevelt a spus că Germania are mari planuri de cucerire și că urmărește să subjuge și America. Pe lângă aceasta, dl Roosevelt a mai spus că Germania vrea să înlăture toate religiile și să introducă o religie nouă național-socialistă, care să aibă ca semn crucea încârligată.

Guvernul german prin miniștrii săi a desmintit cele spuse de dl Roosevelt, spunând că nu este nimic adevărat și că toate sunt numai minciuni și răutăți.

Nu este Român

cine nu semnează la

Imprumutul Reîntregirii

Dintre multele tancuri nimicite de Germani în cursul acestui război, iată aici unul uriaș, pe care l-au distrus în portul Windau din Letonia. Este ascuns (camuflat) între arbori, așa că dușmanul foarte cu greu îl poate descoperi.

Ziua olog, iar noaptea tâlhar

O întâmplare adevărată cu un olog neputincios și cu o țigancă, „cu ochi ca murele“

Nu odată poliția a găsit printre ologii și cerșetorii orașelor ucigași și tâlhari de cel mai mari, cari ziua trăiau din mila oamenilor, iar noaptea săvârșeau cele mai mari hoții și tâlhării.

Mai în zilele trecute, poliția din Sibiu a isbit să pună mâna pe o astfel de păsăruică rară, anume pe ologul Marin Alexandru.

Cu trupul și fața schilodită rău, Marin Alexandru avea o înfățișare vrednică de plâns și înspăimântătoare. Totuși acest olog a izbutit să câștige inima unei frumoase țigănci, Căldărar Sofia, cu care trăia de mai multă vreme în neleguire. În fiecare dimineață, țigancă își aducea ologul cu o teleguță hodorogită și îl lăsa în ulițele cele mai umblate ale orașului. Acolo sub câte un zid sau coperiș de casă Marin Alexandru strângea leu de leu pomana trecătorilor, iar seara se trăgea cu Sofia lui în câte o crâsmă, unde se cinstea de norocul zilei.

Noaptea tâlhar...

În timpul schilodit al lui Marin Alexandru se ascundeau însă patimi mari, de om pornit spre jaf și tâlhărie.

Așa cum era, ologul nu seafia să mai dea din când în când și câte o lovitură la buzanarele oamenilor avuți.

În noaptea de 22 spre 23 Octombrie, Marin Alexandru, cu Sofia Căldărar și cu un prieten al lor, au cheflat într-o cârciumă dela marginea Sibiului. Acolo au dat peste un oarecare Ghiță Gavrilă, care fiind amețit de băntură, spunea tuturor că are la el bani muți.

Isplățiți de bani, cei trei tovarăși au plănit să-l jefulască pe Ghiță Gavrilă. Sofia Căldărar l-a dat mai întâi târcoale și l-a fâgăduit o întâlnire, între patru ochi, în curtea cârciumii. Amețit de băntură Ghiță Gavrilă s'a lăsat ademenit de țigancă și a ieșit afară, unde ologul cu prietenul său l-au jefuit de toți banii pe care-i avea la el.

Spre nenorocul lor, tâlharii au fost prinși încă a doua zi și duși la închisoare. Făcându-se cercetări s'a aflat că ologul Marin a mai săvârșit încă și alte numeroase tâlhării și jafuri.

Cine primește din greșală vreun număr în două exemplare să ne trimită al doilea număr înapoi, scriind pe el: „retur“. Altfel sunt îndatorați să plătească și exemplarul al doilea.

Puterea unei bombe germane a fost atât de mare, încât a chiar răsturnat un tanc uriaș sovietic. Tancul a rămas, după cum arată chipul nostru, cu roțile în sus.

Dna Goga a vizitat Blajul. Dna Veturia Goga, soția marelui poet Octavian Goga însoțită de doamna Lucreția Barbu și de dl Petre Viad, secretar general în Comitetul de Patronaj, a vizitat duminică 2 Noembrie Blajul. După ce a vizitat catedrala și instituțiile mai de seamă din Blaj, dna Veturia Goga, însoțită de păr. vicar al Mitropoliei Dr. Victor Macavei și de dl prefect al județului, a vizitat spitalul militar de răniți. Președintele dsa a rămas mulțumită de cele văzute, în special de îngrijirea aleasă ce se dă ostașilor răniți. Interesându-se de lipsurile orașului, dna Goga a promis la plecare, că va stărua ca să se facă un apeduct la Blaj.

Elevii Școlii de Gospodărie din Blaj, printre răniți. Duminică, 2 Noembrie, elevii dela Școala de Gospodărie din Blaj, au aranjat o frumoasă șezătoare, la spitalul de răniți din Blaj. Programul ales a plăcut mult răniților, care au răsplătit cu multe aplauze pe elevi pentru fruda lor de a le procura clipe de înălțare și bucurie sufletească.

Dl Gheorghe Brătianu a fost decorat de Führerul Germaniei. Pentru faptele de arme săvârșite pe câmpul de război dl Gheorghe Brătianu, cunoscutul politician român de pe vremuri, a fost decorat de dl Hitler cu „Crucea de Fier“ cl. I și II. În împlinirea datoriei ostășești dl Gheorghe Brătianu a călăuzit numai laude.

O femeie de 60 ani a fost ucisă cu ciocanul. Lucrătorul Constantin Crețu, în vârstă de 45 ani a ucis cu ciocanul pe Maria Ion Vurpăreanu, cu care trăia de multă vreme în neleguire. Cauza acestei înfiorătoare ucideri a fost jaful. Anume Constantin Crețu suferia de multă vreme de pelagră și nu mai putea munci. În desnădejdea lui, nenorocitul om s'a apucat de băntură și cerea într'una bani dela Maria Vurpăreanu. Într'una din nopțile trecute Constantin Crețu a venit acasă beat și a cerut iarăși bani. Maria Vurpăreanu n'a mai voit să-l dea și din această pricină Constantin Crețu a început s'o lovească cu un ciocan, până ce a omorât-o. După această săngerioasă ispravă, ucigașul a luat toți banii ce l-a mai găsit în casă, 300 Lei, și a plecat la cârciumă, unde a băut până dimineața. Fiind prins de poliție, el a mărturisit totul.

Noii născuți sunt din ce în ce tot mai mari. Un profesor din Germania a arătat că copiii de astăzi sunt mai înalți decât cei din trecut. Și anume lungimea copiilor nou născuți de acum este de 51 și jumătate centimetri, pe când cei mai de demult erau cei cu înălțime de 50 cm. Tot asemenea a constatat că noii născuți sunt totdeauna și mai grei și anume de la 3200 la 3400 grame. Interesant e că și sarcina a crescut cu 5 zile. Toate acestea din cauza că oamenii de astăzi se știu griji mai bine decât cel vechi.

Drojdia de bere leac împotriva încălțării părului. Tot un învățat german a observat că dacă le-a dat șobolanilor un fel de mâncare, blana lor devenea cenușie; pe când dacă le dădea aceeași mâncare amestecată cu drojdie de bere, blana lor a devenit din nou neagră. Incercând același lucru și la oameni, a observat că s'a oprit încălțarea. Acuma lucrează din greu pentru a-și desăvârși invenția.

Mulțumită. Un frate preot refugiat a bluevit a trimite din pușinul pe care îl are, ca suprasolvire pentru sprijinirea acestei gazete creștinești, suma de lei 100. Dumnezeu să-i răsplătească pentru fapta după vrednicia ei.

O statuie uriașă a Maicii Domnului. În Franța, pe un deal, deasupra satului Miribel, lângă Lyon se află o statuie uriașă a Maicii Domnului. Statuia are 35 metri înălțime. Singur capul statuii este de 4 metri. Statuia a fost lucrată de cei mai mari meșteri ai Franței și este făcută dintr'un ciment, care scântelă la soare. Sub statuie se găsește un paracnis (bisericuță), închinată Maicii Domnului, cu numele de „nădejdea celor desnădăjduți”.

Copil mâncat de porc. Maria N. Popa din comuna Băești, județul Vâlcea, fiind pe câmp la muncă, și-a lăsat copilul, în vârstă de o lună de zile, într'o grămadă de coceni. Un porc ducându-se la grămada de coceni și dând peste copil, i-a mâncat capul.

Două femei au murit otrăvite cu ciuperca. Femeile Ilina I. Găletan și Lenica Ghiletan din comuna Cujin, făcând o mâncare cu ciuperca otrăvitoare, ce le-au fost adunat de pe câmp, au murit în chinuri groaznice, fără a li-se mai putea da vre-un ajutor.

Halte de câni cu dinamită. În luptele din apropierea orașului Moscova, bolșevicii au introdus o nouă armă de luptă, anume haltele de câni cu cutii de dinamită. Pe spatele cânilor au fost așezate cutii cu dinamită, care la un timp hotărât trebuiau să explodeze. Acestor câni li-s'a dat apoi dramul în linile germane. Se spune că noua armă bolșevică n'a dat rezultate prea mari, decât omorirea bieților câni.

Pentru că avea prea mult vin. Fiăciii Ilean Nicolae, Antonie Ghimbanu și Dumitru Bănică din comuna Țaghin j. Dolj au intrat noaptea în pivnița unui consătean de al lor mai bogat, Dumitru Trană. După ce au mâncat bine, cei trei fiăciii s'au pus pe beute lângă butoalele cu vin. Când s'au săturat de beutură, au plecat, trăgând cepul de la butoale și lăsând vinul să curgă, până la ultima picătură. Fiind prinși și duși la postul de jandarmi, fiăciii au declarat că au făcut aceasta, ca să se răzbune pe Dumitru Trană, pentru că avea prea mult vin.

Încă o credincioasă care ajută gazeta. Credincioasa Rafila Săntean din Brăila ne-a trimis 200 Lei pentru a ajutama

gazeta. Părintele Traian Mârza din Brăila ne scrie că „deși timpurile sunt grele și salariul nu prea mare, dar inima ei bună a trecut peste toate acestea”. Noi îi mulțumim pentru ajutorul dat și rugăm pe bunul și milostivul Dumnezeu, să-i sâsplătească înmilit.

O țără pustie au făcut bolșevicii din Basarabia noastră. Mulți, foarte mulți Români au fost ucși sau deportați, în negurile Siberiei. Satele și orașele au fost pustite, într'un chip îngrozitor. În orașul Chișinău erau în anul 1940, adică atunci când a fost ocupat de bolșevici, 120.000 de locuitori. Sub stăpânirea bolșevică, numărul locuitorilor a crescut, ajungând la 500.000. Azi, socotelile făcute spun că în Chișinău sunt numai 38.000 de locuitori. Ce s'au făcut dar ceilalți? Când lumea se va liniști deplin, se vor putea ști toate grozăviile făcute de bolșevici.

O bătrână de 100 ani a fost sugrumată la locuința sa. Întâmplarea s'a petrecut la București, care pare să fie un adevărat Vavilon al păcatelor, și este al șaselea omor, numai în vreme de câteva zile. Bătrâna Elena Râmniceanu, în vârstă de 100 ani, a fost găsită sugrumată în locuința sa. După făptuirea omorului, ucigașul a căutat să fure lucrurile mai de preț din casă. N'a găsit însă decât suma de 4000 Lei, care era pensioara bietei bătrâne.

Cum se schimbă banii. Banii de metal de 250 Lei, cu chipul fostului rege Carol II, mai umblă până la data de 31 Decembrie 1941. După aceasta vor fi primiți numai în plata dărilor către Stat. Banii de 1 și 2 Lei de culoare albă nu mai circulă de la 1 Noembrie 1941. Până la 31 Decembrie 1941 însă, acești bani se primesc în plata dărilor către Stat.

Cât aur este în lume. În anul 1941 a crescut producția de aur de la 39 milioane, de uncii la 40,7 milioane, deci cu 4,5 milioane uncii. (O uncie face 35 grame). În 1929 nu era decât jumătate din aurul de astăzi.

Un bătaș dovedit vinovat cu ajutorul unui film de cinematograf

Un fecior din Copenhaga a bătut sdравn pe un alt fecior. Ajungând la Judecătoria a tăgăduit. Un polițist însă, care a văzut toată bătăia și fără să știe bătășii, i-a prins în film, a cerut judecătorilor. să arete filmul în Sala de judecată. Din film, judecătorii au putut vedea nu numai mersul bătăii ci chiar și urmele lovirilor și mai ales vânățiile delaochi a celui bătut și astfel fără nici o îndolală au condamnat pe bătăș la închisoare.

Merele

Merele sunt fructele unui pom foarte prețios: mărul, a cărui patrie este în Caucaz și Altai.

Sunt cunoscute încă din Biblie. Merele de pe pomul cel oprit, din ralu au ademenit pe Eva. A dat și lui Adam să mănânce, dar l-s'a oprit în gât. De aici povestea cu „mărul lui Adam”.

În grădinile lui Ramses, se culegeau zilnic câte 84 coșuri de mere, care se dau preoților din Tebes.

Evreii, când au plecat din Egipt, au dus mărul în Palestina, iar de aici s'a răspândit în Europa.

La cel vechi, mărul era ținut în mare cinste. Marșal aseamănă sărutul cu o fată-fecioară când mușcă dintr'un măr copt. Catulus îi numește zeu al grădinilor.

În poveștile noastre se amintesc adeseori grădinile cu mere de aur din jurul palatelor cu domnițe tinere și frumoase, păzite de zmei sau bălauri, iar feți frumoși luptă cu ei pentru câștigarea domniței.

În cânticele populare încă se pomenește merele:

*Și-am zis verde măr mustos
M'al făcut mălcă frumos,
Neamțul de bun folos.*

*Și iar verde, mere verzi,
Vin mălcă de ne vezi,
Cum trăim noi amândoi,
Amândoi într'un bordel
Ca doi ochi într'un altol;
Ca doi ochi într'o lumînă,
Ca doi brazi într'o tulpină.*

Sunt foarte multe soiuri de mere, anume: Mere-Domnești, Mere Creștești, Mere Cepești, Pătule, Răpănoase, Coadășe, Paradise, Popești, Răducănești, Verzi de iarnă, Vinete, Viești, Dulci, Leșești, Panabrici și altele. Toate merele sunt de două feluri: acre și dulci. Din cele acre se prepară vin de mere, iar cele dulci se mănâncă crude, coapte sau în dulceați.

În general merele sunt bune, gustoase, răcoritoare și se mistuie ușor.

Se folosesc și de leac. Încă din vremurile cele mai vechi, se folosește mărul copt, fiert în apă pentru oblogeli la durerile de ochi, Copt în cuptor se întrebunțează și la aprinderile de plămâni.

Iată coperișul bisericii ortodoxe din Smolensk care a rămas, din fericire, nedărâmată de bolșevici. Credincioșii stau fericiți pe un balcon, ca să-i poată cuprinde cât mai bine ochiul fotografului.

Zeama de mere e bună în boalele de apă, Ceaiul de mere uscate ajută la formarea urii.

Mai de mult se prepara din mere fierte în untură, o alifie bună contra crepăturilor buzelor și mânilor. De aci ne-a rămas și numele de pomadă. Pomme înseamnă măr.

Persoanelor cari mănâncă repede, merele le ajută la digestie. Cei cari au stomacul lenes, precum și cei constipați se vindecă foarte ușor dacă mănâncă mere.

Merele dulci și coapte sunt foarte bune pentru tuse.

Zeama de mere pădurește fierte, îngroșată cu țărâțe și întinsă pe o cârpă se pune pe pânțele la cei ce cu splina mărită.

Bubele dulci și bubele de celoperit se oblojească cu fierțură de crenguțe de măr dulce.

Din mere se pregătește și Cidru sau vin de mere. De obicei, pentru cidru se folosesc amestecate atât mere dulci, cât și mere amare și mere acre. Vinul de mere conține puțin alcool, cam 3-4 la sută și când este curat și proaspăt este o băntură foarte bună și igienică. Na trebuie luat în cantitate mare, căci obosește stomacul și dă naștere la colici.

La noi se bea puțin vin de mere. În strălătatate și mai ales în Franța se beau până la 15 milioane hectolitri pe an.

Ion Popu-Câmpeanu

Stărpirea malariei

Malaria prin chinul, prin necazul și nenorocirea ce o produce asupra omului și Statului dă pagube de nebănuit, atât omului în sănătate, cât și Statului în toate ale sale.

Omului îi strică malaria cu atât mai mult cu cât este mai tânăr. Să poțtească oricine, să vadă un copil care are friguri și va vedea, cel care îl privește, că inima de fier de ar avea, nu poate să rămână nemșcat în fața celui chinat de boală, care este galben la față ca păpădia, are față pământoasă ca de mort, cu buzele vineții-alburii, deosece malarie l-a sărăcit mult de sânge, iar dacă pui mâna la partea lui stângă sub coaste, se găsește o umflătură tare, care nu este altceva, decât splina copilului, care s'a umflat din cauza frigurilor.

Statul păgubește nebănuit de mult cu toate vârstele de bolnavi, fie ei copii ori oameni mari. Statul păgubește prin malarie când copiii sunt bolnavi, așa că malarie, hematozoarul, adică microbul malariei fiind în sângele slab, este în trupul său pregătit terenul pentru orice boală; după cum se știe, noi prin sânge ne apărăm de toate boalele, cari vor să intre în trupul nostru.

Copii, mici cu malarie nelecuită rămân cu urme grele în trupul lor pe toată viața, rămân mici, piperniciți, săraci de sânge și dureri de cap și amețeli.

Statul păgubește prin malarie și când oamenii mari — bărbați ori femei — sunt bolnavi de malarie, atât prin aceea, că ei se pot îmbolnăvi de boale ca tuberculoza, slăbind puterea sângelui de a lupta cu bacili tuberculoși, pe care îi tragem în piept zi de zi, cât și prin timpul, pe care îl pierde cel bolnav în timp de vară stând jos și agribulind sub povara bolii, în loc să-și vadă de lucru.

Statul, conducătorii Statului, dându-și seama de pericolul mare al malariei pentru sănătatea populației, luptă din greu să stărpescă țânțarii, secând băltoacele și petrolizându-le, mai ales în regiunile unde trăiesc țânțarii zigi „anophele”, adică acei țânțari, cari poartă malarie și pe cari li putem cunoaște, că ei se a-

șează perpendicular, adică ca împănțați cu capul înspre pielea pe care o înșează.

Statul ajută pe cei bolnavi dând leacurile în mod gratuit, că doar an de an câtă chinină nu dă Statul în mod gratuit tuturor celor cari merg la cele spitale și dispensarii.

Statul nu este cu nimic vinovat, ci dimpotrivă conducătorii — adevărații buni conducători — se năcăjesc, că și astăzi proștia msi sălășluște încă în capul multora, ca de pildă la aceia, cari în loc să lecuiască și vindece malarie ca chinină, unii nebuni vin și când sârmanul bolnav este în plină boală și frigurile îl scuteră de pare că îi zgâlție puterea morții, vin și „zap” îi zrență în cap va ciubar de apă rece, să-i lecuiască, să-i fugăre frigurile și acest soi de dobitoșesc de lecuire este în-trebuințat în lung latul țării; lecuire după care câți nu s'au ales cu aprindere de plămâni și alte boale de răscăli ori cu moarte chiar.

(Va urma)

Sfaturi pentru gospodari

Cel mai bun lapte

Cel mai bun lapte îl au vacile în vârstă de 4-7 ani. Acest lapte e o mâncare foarte potrivită pentru oamenii mari. Pentru copii tuse e bun laptele junincilor de 2 și jumătate până la 3 ani, fiindcă e mai ușor de mistuit.

Impiedecarea coacerii degetelor

Când ne-am înșepat la vre un deget și e primejdie să coacă, e bine să șinem acest deget o jumătate de ceas în spirit camforat. Vindecarea e sigură chiar și dacă răul e destul de mare.

La ce e bun laptele

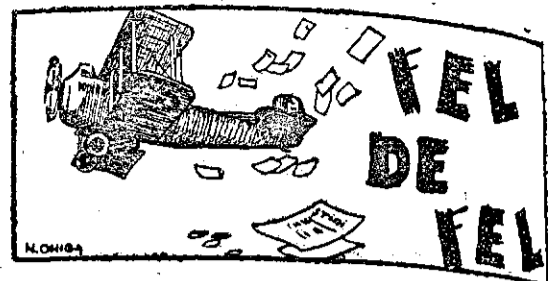
Laptele nu e bun numai ca hrană ci se poate întrebuința și pentru alte lucruri. Astfel: obiectele de argint când sunt pătate, se vor curăți foarte ușor și vor lucii din nou, dacă se șin o jumătate de ceas în lapte bătut; petele proaspete de carnea de pe țesături și covoare, se șterg ușor dacă se freacă cu lapte acru; pânza de mătasă, sărăcită după spălat, se întinde țărșel, dacă se împrezește în apă rece amestecată cu lapte; obiectele de sidaf se curăță foarte bine cu lapte; mobilele de stejar se pot curăți minunat cu lapte dulce.

Va apare nu peste mult

„Calendarul dela Blaj”

pe anul 1942

Vestim tuturor cititorilor noștri o noutate plăcută. În curând va apare „Calendarul dela Blaj” pe 1942. Prietenii acestei foi și vechii cititori ai calendarului să fie numai cu răbdare, căci calendarul va fi gata nu peste mult. Cuprinsul lui va fi mai bogat ca în alți ani, cu multe lucruri interesante și frumoase. În curând vom publica și prețurile și condițiile în cari se pot face comenzile de calendare.

Cât aur este în lume

Invățații își bat capul cu tot felul de socoteli. Astfel au calculat și aurul din lumea întregă și au găsit că, începând din anul 5000 înainte de Christos și până azi s'a scos din pământ în fiecare an în mijlocul cele 7500 kgr. aur. Cu totul de atunci și până azi, s'au scos 52.157.500 kgr. aur.

Cel mai vechiu oraș din lume

Cel mai vechiu oraș din lume este Naxos din Armenia pe coastele muntelui Ararat. În vechime se numea Naxinana. Se spune, că pe locul unde se găsește acest oraș s'a oprit corabia lui Noe, după potop. În acest oraș se găsește un mormânt, despre care se crede că ar fi al lui Noe.

Obiceiul african de a se căsători

În Achanti, un mic stat din Africa de apus, este un obicei foarte interesant în ce privește căsătoria. Sora regelui poate lua de soț pe ori cine dintre supușii din țară. Bărbatul ales devine robul soției și dacă ea moare înainte de el, el trebuie să se îngroape împreună cu ea.

Cărți nouă

Rozariul Preașfințitel Fecloare Marie, de Pr. Dr. Dumitru Lucaciu. Tip. „Serafica” Sibdoani-Roman. 68 pagini de mărimea 16/10 cm., Lei 10.

O cârtică pe care o vor citi cu drag toți acei cari cunosc și iubesc rozariul. Dupăce autorul a ratat, cum s'a arătat Preacurata la Lourdes, în 18 Februarie 1858, ne spune, ce este sf. rozariu, cum a luat naștere în Biserică rugăciunea rozariului, de câte feluri este rozariul, însemnătatea rozariului, din minunile și rozariu, sfinții și evlavie sf. rozariu. Aceasta este partea întâie a cârticelei. Ne dă apoi îndrumări, cum trebuie recitat sf. rozariu, despre asociația sf. rozariu, despre favorurile celor înșcriși în această asociație, despre indulgențele și binecuvântările rozariului.

Interesant este că această cârtică a fost tipărită pe speșele gospodarului Gh. N. Sascău din Lișcă-Călugăra, jud. Bacău.

Oare noi, Românii uniți când vom ajunge ca țării noastre să jertfească bani pentru tipărirea unor cărți bune?

Poșta gazetei

Arhidiacon și prot. em. A. Bălbănuș. Am primit banii și am introdus la Dșoara Clujei Lei 200, începând cu 1 Nov. și restul la Știința-Voastră. Sunteți achitați și pe 1942.

Burlan Vasile, Axente Severu. Nu prea suntem bucușori de „viața și peripețiile lui Jianu”, pentru că prea vedem potrivit a preamări faptele haiducilor, oricât de vestiți și de nevinovați ar părea ei. Hoșe și jertăv-am noi destul în țară. Mai bine adună alte balade și istorii din gura poporului, în cari se preamărește virtutea, nu păcatul.

Toți cetitorii cari ne scriu sau ne trimite bani sunt rugați să ne arate soldașii și numărul sub care le merge gazeta, care se află tipărit pe adresă, deasupra, la stânga. Astfel ne vor primi răspunsul decât foarte țărșin.